

Nr 457.

Av herr **Sundström** i Skövde, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 214, angående medgivande för Svenska skifferoljeaktiebolaget att teckna viss borgen.

Uti Kungl. Maj:ts proposition nr 214 förutsattes att staten skall teckna borgen åt ett bolag, som skall ha till ändamål att i ett av Kinne-Kleva-anläggningens ugnshus tillverka matbestick av rostfritt stål. Detta borde som en övergångsåtgärd näppeligen möta något motstånd.

Nu ha emellertid även från personalens sida utarbetats vissa förslag till anläggningens mera permanenta utnyttjande, vilka bygga på platsens råvarubas, skiffer, kalksten och skifferaska. Dessa förslag i modifierad form gå i huvudsak ut på följande:

A) Kinne-Kleva-verket avskiljes från Svenska skifferolje AB under samtidigt efterskänkande av de statslån, respektive bortskrivande av det aktiekapital, som investerats för sagda anläggningar. Härvid övergår Kinne-Kleva-verket i statens ägo. Före sagda överlåtelse får givetvis icke Kinne-Kleva-verkets utrustning ha i sådan grad försämrats eller förminskats, att dess utnyttjande som självständigt industriföretag äventyras. Sålunda bör det gamla försöksverket på skifferoljebolagets bekostnad återställas i driftsdugligt skick genom anvisande av medel härför.

B) Ett bolag bildas med ett aktiekapital av 200 000 kronor, varav hälften tecknas av staten och hälften av Kinne-Kleva-verkets arbetare och tjänstemän. Detta bolag får inköpa Kinne-Kleva-anläggningen för 400 000 kronor, vilket köp finansieras på nedanstående sätt:

Lån i bank mot 60 % av taxeringsvärdet	160 000
Räntefritt amorteringslån från svenska staten	40 000
Aktiekapital	200 000
	<u>400 000</u>
	<u><u>Kronor 400 000</u></u>

Bolaget uthyr anläggningen i den utsträckning som låter sig göra till ett utomstående företag, exempelvis lättare verkstadsindustri. Staten tillskjuter anslagsvis de medel, som erfordras för anläggningarnas försättande i uthyrbart skick, samt ikläder sig de garantier, som utgöra en förutsättning för hyreskontraktet.

Eventuellt överskott av uthyrningen användes till amortering av statslånet.

Arbetarna tillerkännas inlösningsrätt av statens aktier i bolaget till parikurs.

C) Den nuvarande driften vid Kinne-Kleva nedlägges snarast.

Arbetarna utnyttjas i erforderlig utsträckning för de med uthyrningen och iståndsättandet förknippade ombyggnadsarbetena. I den mån arbetare och tjänstemän icke kunna utnyttjas härför utgår sedvanligt arbetslöshetsunderstöd. Sistnämnda personal får under denna tid i mån av behov kostnadsfritt disponeras av det nybildade bolaget för tillredningsarbeten etc. i den nya driften, varvid bolaget utbetalar skillnaden mellan understödet och ordinarie lön.

D) För utnyttjande av förefintliga naturtillgångar erhåller bolaget från staten ett räntefritt lån å 400 000 kronor.

Dessa medel skola användas

dels för att driva det gamla försöksverket och därmed samarbetande schaktugn för kalkbränning i ungefär samma utsträckning som före kriget; härigenom sysselsättas ca 20 man;

dels för nybyggnad av 10 st. fältugnar för en kostnad av ca 50 000 kronor sammanlagt, varigenom ca 70 man beredas sysselsättning;

dels för fullföljande av planer på uppbyggandet av en kombinerad kalk-, gas-, betong- och mineralullsindustri. För genomförandet av detta projekt skulle kapitalet framdeles anskaffas lånevägen, varom underhandlingar inletts.

Kooperativa förbundet synes vara intresserat för att medverka bl. a. genom att åtaga sig försäljningen av de tillverkade produkterna. Vidare ha förhandlingar förts med Yxhults stenhuggeri AB, som även visat intresse för saken och ställt i utsikt att ställa erforderlig sakkunskap till förfogande vid planering och igångsättning av driften.

E) Under förutsättning att staten accepterar ovannämnda förslag förklara sig de anställda villiga att avstå från framtida understöd i den utsträckning, som vid närmare förhandlingar kan anses skäligt.

Som synes skulle avvecklingen efter dessa linjer kunna ske med en relativt ringa insats från statsverkets sida, mest genom lån, som i vanlig ordning skall förräntas. Emellertid har statsrådet icke tagit ställning till en lösning efter dessa linjer utan förordat en ytterligare utredning. I och för sig är därom intet att invända, men säkerligen skulle, därest det visar sig efter denna utredning möjligt att tillmötesgå personalens önskemål, en betydande tidsvinst uppnås, om riksdagen redan nu skulle bemyndiga Kungl. Maj:t att efter ytterligare prövning dels teckna aktier i det av personalen projekterade bolaget, dels ock utlämna de erforderliga lånen. Då det här rör sig om relativt begränsade belopp, torde de betänkligheter, som kunna uppstå i sådana situationer, kunna övervinnas.

En förutsättning för personalens förslag är dock, att de kontrakt, som tecknats för leverans av skifferaska och kalksten till den fabrik, som skall tillverka mellanväggsplattor, icke lägga hinder i vägen för råvarornas utnyttjande för andra ändamål. Tillgångarna äro så stora, att risker för att råvarubrist skulle uppstå äro uteslutna. Den tilltänkta plattfabriken torde näppeligen bli av den storleksordning att några reservationer i kontraktet, som utesluta andra från råvaran, kunna vara erforderliga.

På grund av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att, därest det efter ytterligare av Kungl. Maj:t ifrågasatt utredning skulle visa sig möjligt för personalen vid Kinne-Kleva oljeverk att bilda ett bolag för upptagande av ovan angivna rörelse, ställa ett belopp av högst 500 000 kronor till Kungl. Maj:ts förfogande dels för aktieteckning i bolaget, dels för utlämnande av lån på i förslaget angivna villkor.

Stockholm den 9 april 1946.

Walter Sundström,
Skövde.
